

Διαμαρτυρία του Συλλόγου Ελλήνων Αρχαιολόγων για την μεταβίβαση των μνημείων της χώρας στο υπερταμείο

Ο Σύλλογος Ελλήνων Αρχαιολόγων τονίζει για μία ακόμη φορά ότι τα μνημεία προστατεύονται από το Σύνταγμα και αποτελούν de facto ακίνητη περιουσία του δημοσίου, εκτός κάθε συναλλαγής. Καταγγέλλει την επιχειρούμενη εκχώρηση της διαχείρισης όλων των μνημείων, αρχαίων και νεώτερων, τα οποία περιλαμβάνονται στην υπ' αριθμ. ΥΠΟΙΚ 0004586 ΕΞ 2018 «Μεταβίβαση, κατ' άρθρα 196 παρ. 6 και 209 του Ν. 4389/2016, ακινήτων στην Ανώνυμη Εταιρεία με την επωνυμία «Εταιρεία Ακινήτων Δημοσίου Α.Ε.» (ΕΤ.Α.Δ. Α.Ε.)», σύμφωνα με την υπ' αριθμ. 86/18.06.2018 Απόφαση του Κυβερνητικού Συμβουλίου Οικονομικής Πολιτικής. (ΦΕΚ 2320/ 19-6-2018/ Τεύχος Β').

Το πρωτοφανές αυτό γεγονός έγινε γνωστό με αφορμή τη δημοσιοποίηση καταλόγου των μνημείων που υπάγονται στην Εφορεία Αρχαιοτήτων Χανίων. Διαπιστώθηκε ότι σ' αυτόν περιλαμβάνονται μεγάλα τμήματα της ανατολικής τάφρου των Ενετικών οχυρώσεων, η τάφρος του Βυζαντινού τείχους, η νότια τάφρος των Ενετικών οχυρώσεων, ακίνητα στα οποία έχουν έλθει στο φως σημαντικά μινωικά αρχιτεκτονικά κατάλοιπα, συγκροτήματα ενετικών νεωρίων, ο προμαχώνας Monigo, ο Ενετικός προμαχώνας Lando, το φρούριο Φιρκά και το τούρκικο χαμάμ (ακίνητα απαλλοτριωμένα για αρχαιολογικούς σκοπούς από το ΥΠΠΟΑ ή και ακίνητα στα οποία έχουν επίσης πραγματοποιηθεί εργασίες ανάδειξης και αποκατάστασης). Περιλαμβάνονται ακόμη και τα Αρχαιολογικά Μουσεία (!), τόσο το στεγαζόμενο στον ναό του Αγίου Φραγκίσκου αλλά και το νέο Αρχαιολογικό Μουσείο και άλλα όπως το Εθνικό Μουσείο Ελευθέριος Βενιζέλος ή το Ιστορικό Αρχείο Κρήτης. Η κίνηση αυτή είναι πρωτοφανής για τα έως σήμερα δεδομένα της διαχείρισης της πολιτιστικής μας κληρονομιάς και πρόκειται δικαιολογημένα να ξεσηκώσει θύελλες αντιδράσεων σε τοπικό αλλά και σε διεθνές επίπεδο.

Η εξαίρεση των μνημείων και αρχαιολογικών χώρων, σύμφωνα με το άρθρο 196, παράγρ. 4 του Ν. 4389/2016, αποτελεί προσηχηματική δικαιολογία, δεδομένου ότι αναιρείται από την αμέσως επόμενη παράγραφο, την παράγραφο 5 του ίδιου άρθρου, σύμφωνα με την οποία τα εξαιρούμενα ακίνητα παραμένουν στη διαχείριση της ΕΤ.Α.Δ. Α.Ε., μάλιστα με την «επιφύλαξη υφιστάμενου δικαιώματος οποιουδήποτε νομικού προσώπου εκτός του Ελληνικού Δημοσίου». Η νομή, χρήση και διαχείριση λοιπόν των σημαντικότερων μνημείων των Χανίων δεν θα ανήκει στο Υπουργείο Πολιτισμού και τις Περιφερειακές Υπηρεσίες του, κατά παράβαση του πνεύματος του άρθρου 24 του Συντάγματος. Τα μνημεία και οι αρχαιότητες είναι αντικείμενα εκτός συναλλαγής, αμεταβίβαστα, ακατάσχετα, αναπαλλοτριώτα. Κάθε απόπειρα μεταβίβασης αυτών προς διαχείριση από τρίτους μας βρίσκει αντίθετους. Αυτό αποτελεί πάγια θέση του Συλλόγου μας και γι' αυτό θα αγωνιστούμε με κάθε νόμιμο μέσον, προκειμένου να διατηρηθεί ο χαρακτήρας των αρχαιοτήτων ως δημόσιου κοινωνικού αγαθού.

Ο Σύλλογος Ελλήνων Αρχαιολόγων δεν θα επιτρέψει την παραχώρηση αρχαιολογικών χώρων και μνημείων ως εγγύηση δανείου του δημοσίου χρέους για έναν ολόκληρο αιώνα, με άγνωστη εν τέλει έκβαση. Η απαράδεκτη αυτή ενέργεια, αν και συντελείται σε καιρό ειρήνης, μπορεί να παραλληλιστεί μόνο με τους βανδαλισμούς μνημείων και τη λεηλασία αρχαιοτήτων στα πέτρινα χρόνια της κατοχής ή τις αρπαγές αρχαιοτήτων κατά τον 19ο αιώνα. Αποτελεί ύστατο σημείο συνταγματικής εκτροπής που μάλιστα λαμβάνει χώρα την ίδια στιγμή που θα περιμέναμε συντονισμένες ενέργειες για την επιστροφή των κλεμμένων αρχαιοτήτων και τις νόμιμες αποζημιώσεις για την καταστροφή τους σε καιρό πολέμου.

Για τους παραπάνω σοβαρούς λόγους ο Σύλλογος Ελλήνων Αρχαιολόγων ζητά από την πολιτική ηγεσία του ΥΠΠΟΑ και την κυβέρνηση:

- την άμεση εξαίρεση μεταβίβασης της κυριότητας και διαχείρισης των μνημείων των Χανίων και άλλων περιοχών της χώρας που περιλαμβάνονται στον μακρύ κατάλογο των 10.119 ακινήτων προς μεταβίβαση στην ΕΤ.Α.Δ. Α.Ε.
- την ενημέρωση των αρμόδιων Υπηρεσιακών μονάδων και των κατά τόπους Περιφερειακών Υπηρεσιών σχετικά με τα ακίνητα που έχουν συμπεριληφθεί στον κατάλογο της ΕΤ.Α.Δ. Α.Ε.